

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theodōritu Episkopu Kyru Kai Eyagriu Scholastiku
Ekklesiastikē Istorìa, Eklogai Apo Tōn Istorion
Philostorgiu Kai Theodōru**

Theodoretus <Cyrrhensis>

Mogvntiae, 1679

XII. De sacris vasis fisco vindicatis: & de annona adempta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14162

postea nonnulli interrogarunt, utrum doloris aliquid sensisset, dum tam acerba & crudelia tormenta pateretur. Quibus ille respondit, initio quidem se non nihil doloris perferensisse: postea vero apparuisse sibi quendam, qui molliac frigido linteo sudorem vultus affluduc absteteret, & bono animo esse juberet. Atque idcirco cum cessassent carnifices, non gavisum se esse dixit, sed potius doluisse. Eodem enim tempore abcessisset etiam illum, qui ipsi foliatum præbebat. Porro falsiloquus dæmon, martyr quidem gloriam auxit; suum vero patefecit mendacium. Etenim fulmen cælitus missum, univertum fanum combussit, ipsumque Apollinis Pythii simulacrum in pulverem minutissimum redegit. Erat enim ex ligno, sed auro exterius obductum. Quod cum Julianus Juliani Imperatoris Avunculus, qui tum Comes erat Orientis, noctu accepisset, contento cursu Daphnen perrexit, opitulari studens Deo, qui ab ipsis colebatur. Sed ubi vidit Deum suum in favillam redactum, ædituos tormentis subjecit, incendium illud à quopiam Christiano excitatum fuisse suspicans. At illi quamvis torquerentur, adduci tamē non potuerunt, ut falsum quidpiam dicerent. Ignem enim non subitus exortum esse, sed supernè cœpisse ajebant. Adventantes etiam è vicinis agris rustici testabantur, fulmen cælitus irruens à se conspectum esse.

CAP. XII.

De sacris vasibus vindicatis: & de annona adempta.

VERUM impii, quamvis hæc ita esse compertum haberent, nihilominus contra hujus universi moderatorem Deum insurrexerunt. Nam & sacra vasa in publicum ætarium inferri Tyrannus præcepit: & majoris Ecclesiæ quam Constantinus ædificaverat, foribus obferatis, aditum eis interclusit qui illic congregari solebant. Eam autem Ecclesiam obtinebant eo tempore Ariani. Porro unà cum Juliano Orientis Comite in Ecclesiam ingressi sunt, Felix Comes sacrarum largitionum, & Elpidius privatarum Principis opum ac possessionum curam gerens, quem Romani Comitem privatarum vocare solent. Ajunt autem Felicem & Elpidium, cum Christiani essent,

τὸν ἕρπυλον, εἰ τ' ὀδύνης ἐπήδ' ἐβότας πικρὰς ἐκείνας καὶ ὠμότατας ὑπομένοντας βασιλέως. ὁ δ' ἔφη, τὴν μὲν δόξαν ὀλίγην ἀλλ' ὀδύνην αἰδ' ἔδει. εἶτα Ἐπιφανῆσαι πᾶσι δὲ ἡμαρτῶν μαλακῆ τε ἔψυχρά. Ἐπεσώπε σιωπῶν ἐκματόμενον τὸν ἰδρωτὰ, καὶ παρεχόμενον θαρρῆν διατοίτε τοῖς τῶν δημίων παυσαμένων, ἔχ' ἠδ' ἦναι, ἀλλὰ ἀναθῆναι ἐφ' σιωπῶν ἡμαρτῶν γέφη καὶ τὸν τὴν ψυχῶν γίαν προσφέρουσα. ὁ δ' ἔφη, ὁ ψευδόμενος δαίμων, ἔμιν μαρτυροῦ τὸ κλέψ' ἐπιπύξασε, τὸ δ' οἰκείον γύμνωσε ψυδ' ἔμιν. σκηπτός γ' ἐβράνοθεν κατὰ πεμφθεῖς, τὸν σκῆλον ἐπέπυξεν ἀπαίτια, καὶ αὐτὸ τὸ πῦρ ἀγαλμα κόνιν λεπιδότα τὴν ἀπέφηνε. ξύλων γ' ἔδει, ἔξωθεν ἀλλ' ἠλκμύλον χρυσῶ. τῆτο ἰελιανός ὁ ἰελιανὲ θεῶν κλῶμα τῶν, τῆς εἰσῆς ἡ ὑπαρχ' ἔμιν, καὶ τὰ χ' ἐλαύνων τὴν δ' ἀφην καὶ ἐλαβεν, ἐπικερῆσαι σπεδάζων τὴν παρ' αὐτῶν προσκυνημένῳ θεῶ. ἰδὼν δ' τὸν καλεῖμενον θεόν, κόνιν γε γρημῆνον, ἐδὴ νεωκόρος ἠκίετο, πᾶσα χερσῶν ἀνὰ τὸν ἐμπρησμὸν γεγρηῆσ' τοπάζων. Ἐπὶ δ' αἰκίζομενοι φανῆσαι τὴν ψευδῆς ἐκ τῆς ἐχρόντο. τὸν γ' ἐμπρησμὸν ἔλεγον ἐ κατῶθεν, ἀλλ' ἀνωθεν λαβῆν τὴν δόξαν, καὶ τῶν πλησιωχῶρων ἡ ἀγροίκων τινὲς ἀφικόμενοι, ἔφασαι ἐβράνοθεν ὅτι πρῆσ' ἡρα φερόμενον τεθεῖα ἔδει.

Κεφ. 16.

Περὶ τῶν ἐμῶν τῶν ἱερῶν κειμηλίων, καὶ τῶν ἱερῶν ἀφαιρέσεως.

ΑΛΛὰ καὶ ταῦτα ἐτώσι γεγρηῆσ' μεμαθῆκότες ἔδυσσεβῆς, καὶ ἔθεε τῶν ὀλων ὠπλίζοντο. Ἐτα τεῖρα σκῆλη τοῖς βασιλικαῖς ταμείοις ὁ τύραννος πᾶσι δὲ ἡμαρτῶν προσέειπε. Ἐτ' μεγάλης ἐκκλησίας, ἡν κωνσταντίνος ἐδέματο, κατήλωσας τὰς θύρας, ἀέλατον τοῖς εἰς αὐτὴν ἀθροίζομένοις ἀπέφηνεν. Ἐπὶ τῆς δόξης συμμορίας ταύτην τνικαῦτα καλεῖχον. ἰελιανῶ δ' ἐγετώ τῆ εἰσῆς ὑπαρχῶ συνήσθησαν εἰς τὸν θεῖον νεῶν, Φήλιξ μὴν ταμίας ὢν τῶν βασιλικῶν θησαυρῶν ἐκπῆδ' ἔμιν τῶν ἰδῶν τῶν βασιλέως χρημάτων τε καὶ κλημάτων τὴν ἡγεμονίαν πεπεσυμένος, κόμηλα ἡ πριβάτων τῶν τοῖστον πρῆσ' ἀγορῶν ἐβότασι ῥωμαῖοι, καὶ τὸν Φήλικα ἡ καὶ τὸν ἐλπίδιον φασὶ χριστιανῶν.

δύσας δποσηναι τῆς δυσεβείας, χαριζομένους τῶν δυοσεβει βασιλεῶν. ὁ Ἰουλιανός, ἐργον μὲν κτῆς ἱερέως τραπέζης ἐξέκρινε. τὸν δὲ ζώιον πρὸς θέναι κολύσαι, κτῆς κόρρης ἐπάταξε. Φάναι δ, λέγει ὡς ἔρηματα τῶν χριστιανῶν τῆς θείας ὑπαρχῆς κηδεμονίας. ὁ δὲ Φήλιξ τῶν ἱερῶν σκευῶν τῶν πολυτέλειαν θεασάμενος. κωνσταντίνῳ γὰρ κτῆς κωνσταντίνῳ φιλοτίμως ταῦτα κατέσκηδίασαν. ἰδὲ ἐφη, ἐν ποίοις σκεύεσιν ὑπερέει ὁ μαρίας υἱός.

A essent, in gratiam impii Principis à vera pietate descivisse. Et Julianus quidem, sacramentam perminxisse dicitur. Cumque Euzoius id facinus prohibere vellet, colaphum ei inflixit. Adjecit etiam, Christianorum res Divinâ providentiâ destitutas esse. Felix vero sacrorum vasorum magnificentiam conspicatus: Constantinus enim & Constantius ambitiose fabricari ea iusserant: Ecce, inquit, quibus vasis Mariae Filio ministratur.

Κεφ. γγ΄.

Τὰ κατὰ ἰουλιανὸν τὸν θεῖον τῶ βασιλέως, κτῆς ἄλλων ἀσεβείας.

Ἀλλὰ τῶν δυοσεβῶν τέτων καὶ μαρικῶν ἀτολημάτων ἐκείνους μακρῶν ἔπσαν δήκας. Ἰουλιανός μὲν γὰρ ἀδελφικὰ νόσῳ χαλεπῆ πῶς ἐπεσεῶν, ὑπὸ σπηεδόνῳ διεφθάρη τὰ ἔγκατα κτῆ τῶν κόπρων ἐπέπ δια τῶν δυοκριλικῶν μοσιῶν παρέπεμπεν, ἀλλὰ τὸ μυσταρὸν σῶμα τὸ τ βλασφημίας γρόμδρον ὄργανον, δυοκρίσεως κόπρως ἐγχετο μόριον. Φασὶ δὲ αὐτῶ τῶ γυναικα πὶς ἰλαμπεσωμένῳ, ταῦτα φάναται τὸν ὁμόλογον ὑμνεῖν ὡς ἀνερτὸν ἑλῆθεα χριστὸν προσήκη, ὅτι οὐ δια τῶ παιδείας, τὴν οὐκίαν ὑπέδδξε δύναμιν ἑδὲ γὰρ ἀνεγνώσ πὶς ὁ πῶς ἑσῶ πολεμῆ μῆνῳ, εἰ τῆ σιωπῆς μακροθυμία χρυσάμενῳ, ταῦτας οὐκίαις θελάτας πηγάς ἐκ ἐπὶ ἡγῆρ. ἐκ τῶν δὲ τῶν λόγων κτῆ τῶν ἑπικλέμων παθῶν, συνείς τῶ νόσῳ τῶ αἰτίαν ὁ δειλαῶ, δυοδῆναι τῶ ἐκκλησίαν τὸν βασιλέα ἰκέτδσε τοῖς ταῦτης ἐς ἐρημῆνοις. ἀλλ᾽ ἔτε ἐκείνον ἐπέσσε, κτῆ αὐτὸς ἑ βίς τὸ τέλος ἐδέξατο. ὁ δὲ Φήλιξ ἐξ ἀπίης θεήλατον καὶ αὐτὸς δὲ ξάμενῳ μάστιγα, αἷμα πανμῆριόν τε ἑ παννύχιον ἐκ ἑ σῶματῶ ἔφερε, τῶν ἀγείων τῶ σῶματῶς πανταχῶθεν εἰς τῶτο συρρέοντων ἑ μόριον ἔτω ἡ παντὸς, δαπανηθέντῶ ἑ αἷματος, ἀπέσθη, κτῆ αὐτὸς, κτῆ τῶ αἰωνίῳ παρεπέμθη θανάτῳ. ἔτσι μὴν ἐν τῶ δυοσεβείας ταῦτας ἔπσαν δίκας.

CAP. XIII.
De vindicta Dei in Julianum Imperatoris avunculum, & alios impios.

VERUM isti, horum impiorum atq; infanorum facinorum illico pœnas dederunt. Nam Julianus confestim gravissimo morbo correptus est, ita ut intestina ejus putredine confumerentur: nec per solitos meatus sterces egereret, sed impurum os quod blasphemiae instrumentum fuerat, excrementis alvi meatum preberet. Ejus autem conjux, fide ac religione insignis femina, maritum his verbis allocuta esse dicitur: Christum Servatorem laudare debes, mi vir, qui hujusmodi castigatione suam tibi potentiam declaraverit. Nescires enim quis sit contra quem pugnabas, si solitâ usus patientiâ, has tibi plagas divinitus infligere noluisse. Ex his verbis & ex dolorum quibus premebatur magnitudine, cum causam motû sui miser intellexisset, Imperatorem rogavit, ut Ecclesiam iis quibus adempta fuerat, restitueret. Sed neque Imperatori persuasit, & ipse protinus ex hac luce sublatus est. Felix vero, ipse quoque divino flagello repente percussus, sanguinem diu noctuque per os emisit, omnibus undique venis in eam corporis partem confluentibus. Sic universo sanguine effuso, ipse quoque extinctus est & morti æternæ traditus. Atque hi quidem impietatis suæ ejusmodi pœnas dederunt.

Κεφ. ιδ΄.

Περὶ τοῦ υἱοῦ τῶ ἱερέως.

ΝΕῶ δὲ πὶς υἱὸς ἱερέως ἐν δυοσεβεία τραφέας, καὶ ἐκείνον τὸν καυρὸν εἰς τὸν τῆνσεβείων μελέτη χορὸν. γυνὴ γάρ πὶς ἑπίσημος ἐν

CAP. XIV.
De filio Sacerdotis.

PER idem tempus adolescens quidam filius Flamini, in falsa religione educatus, Christianorū corpori sese adjunxit. Mulier quædam insigni pietate,